Wiadomości Statystyczne
Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Wydawca: Magistrat stoł. miasta Poznania. Redaktor: Zygmunt Zaleski.

Rocznik 17. **Kwiecień 1928.** **Nr. 4.**

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) Według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	7	29	13	2	—	—	—	51
25—29	3	42	41	8	—	—	—	94
30—39	1	14	19	13	—	—	—	47
40—49	—	1	3	4	1	—	—	9
50—59	—	1	—	—	2	1	—	4
60 i wyżej	—	—	—	1	2	1	—	4
Ogółem kobiet	11	87	76	28	5	2	—	209

W tem związków zamiejscowych 1, i to: m. lat 36 z kob. lat 27.

b) Według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	187	8	2	197
wdowcy .	8	3	—	11
rozwiedz.	1	—	—	1
Ogółem kobiet	196	11	2	209

W tem związków zamiejscowych 1, i to: m. wolny z kob. wolną.

c) Według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	202	1	—	1	204
ewangelickiego	2	2	—	—	4
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	1	—	—	—	1
Ogołem kobiet	205	3	—	1	209

W tem związków zamiejscowych 1, i to: m. wyzn. kat. z kob. wyzn. kat.

d) Według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	205	1	—	206
niemieckiej	1	2	—	3
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	206	3	—	209

W tem związków zamiejscowych 1, i to: m. narod. polskiej z kob. narod. polskiej.

Drukarnia Dziennika Poznańskiego.

2. Urodzenia.

a) Według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone: ślubne	żywo urodzone: nieślubne	żywo urodzone: ogółem	z tych urodzone: w zakładach	z tych urodzone: jako bliźnięta i t. d.	martwe: ślubne	martwe: nieślubne	martwe: ogółem	Ogółem
1. Miejscowe.									
m.	168	31	199	39	3	1	2	3	202
ż.	184	31	215	46	1	1	-	1	216
ogółem	352	62	414	85	4	2	2	4	418
2. Zamiejscowe.									
m.	15	14	29	27	2	1	1	2	31
ż.	12	13	25	22	2	3	1	4	29
ogółem	27	27	54	49	4	4	2	6	60
3. Wszystkie urodzenia.									
m.	183	45	228	66	5	2	3	5	233
ż.	196	44	240	68	3	4	1	5	245
Ogółem	379	89	468	134	8	6	4	10	478

Zgłoszeń spóźnionych: 33 z marca 1928 r. (w tem: 30 miejscowe i 3 zamiejscowe)

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Zawód ojca wzgl. matki	miejsc.	zamiejsc.	ogółem
A. Ślubni według zawodu ojca			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	25	7	32
2 Urzędnicy prywatni	44	3	47
3 Rzemieślnicy (czeladź)	120	2	122
4. Robotnicy i p.	89	7	96
5. Zawody umysłowe wolne	3	—	3
6 Urzędnicy publiczni	60	7	67
7 Inne zawody	8	1	9
8. Bez zawodu i nieznanego zawodu	3	—	3
Ogółem	352	27	379
B. Nieślubni według zajęcia matki			
a) Robotnice	13	3	16
b) Służące	22	10	32
c) Krawczki i p.	8	4	12
d) Pracownice handlowe i biurowe	9	—	9
e) Zawody wolne	—	—	—
f) Inne zawody	2	—	2
g) Bez zawodu i nieznanego zawodu	8	10	18
Ogółem	62	27	89

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych: katol.	ewang.	mojż.	inne	ogółem	Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
1. Miejscowe						
katol.	349	—	—	—	349	60
ewang.	1	2	—	—	3	2
mojż.	—	—	—	—	—	—
inne i niezn.	—	—	—	—	—	—
Ogółem	350	2	—	—	352	62
2. Wszystkie urodz.						
katol.	372	—	—	—	372	84
ewang.	1	6	—	—	7	3
mojż.	—	—	—	—	—	1
inne i niezn.	—	—	—	—	—	1
Ogółem	373	6	—	—	379	89

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców: ojca	matki	Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	Ogółem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
1. Miejscowe																	
pol.	pol.	104	82	64	42	21	14	9	6	1	5	—	1	1	—	350	60
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
inne i	niezn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem		104	84	64	42	21	14	9	6	1	5	—	1	1	—	352	62
2. Wszystkie urodz.																	
pol.	pol.	113	89	67	43	21	15	9	7	2	5	—	1	1	—	373	85
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	—	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3
inne i	niezn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Ogółem		113	93	68	44	21	15	9	7	2	5	—	1	1	—	379	89

3. Zgony.

a) Według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	1. Miejscowe: Ogółem m.	ż.	razem	W tem dzieci w 1. r. życia m. śl.	m. nieśl.	ż. śl.	ż. nieśl.	w 2-5 roku m.	ż.	2. Wszystkie zgony: Ogółem m.	ż.	razem	W tem dzieci w 1 r. życia m. śl.	m. nieśl.	ż. śl.	ż. nieśl.	w 2-5 roku m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	11	10	21	8	3	6	2	—	2	13	13	26	10	3	9	2	—	2
2. Uwiąd starczy	3	11	14	—	—	—	—	—	–	4	11	15	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	—	3	3	—	—	—	—	—	2	—	3	3	—	—	—	—	—	2
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	4	—	4	2	—	—	—	2	—	4	—	4	2	—	—	—	2	—
6. Dławiec i błonica	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—
7. Krztusiec	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—
8. Dur brzuszny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	20	10	30	—	—	—	—	2	—	26	11	37	—	—	—	—	2	—
13. Gruźlica innych organów	—	3	3	—	—	—	—	—	2	1	4	5	—	—	—	—	—	2
14. Zapalenie płuc	11	13	24	1	2	3	1	1	4	14	13	27	3	2	3	1	1	4
15. Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	—	4	4	—	—	—	—	—	1	—	4	4	—	—	—	—	—	1
18. Cukrzyca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	5	1	6	2	—	—	—	—	—	6	3	9	2	—	—	—	—	—
21. Udar, porażenie serca	4	7	11	—	—	—	—	—	—	4	8	12	—	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	12	7	19	—	—	—	—	—	—	12	8	20	—	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	7	4	11	2	1	1	—	—	—	10	6	16	2	1	1	—	—	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego	3	3	6	3	—	3	—	—	—	3	3	6	3	—	3		—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	3	4	7	2	1	2	2	—	—	4	4	8	2	1	2	2	—	—
26. Choroby żołądka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	5	2	7	1	—	1	—	2	—	8	2	10	1	1	1	—	2	—
30. Choroby nerek i pęcherza	2	9	11	1	—	1	—	—	1	5	9	14	3	—	1	—	—	1
31. Choroby org. płciowych	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	4	10	14	—	—	—	—	—	—	7	11	18	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	3	2	5	1	—	—	—	—	—	6	4	10	2	—	—	—	—	—
34. Śmierć przypadkowa	3	—	3	—	1	—	—	—	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—
35. Samobójstwo	4	—	4	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	3	2	5	—	—	—	1	—	—	3	4	7	—	—	—	2	—	—
Ogółem	110	107	217	23	8	17	6	9	12	143	125	268	30	9	20	7	9	13

Zgłoszeń spóźnionych: 5 (3 z marca 1928 r.)
(1 z lipca 1927 r.)
(1 z czerwca 1919 r.)

Do nr. 17, 2 razy gorączka połogowa.

7 (5 z marca 1928 r.)
(1 z lipca 1927 r.)
(1 z czerwca 1919 r.)

Uwaga: do nr. 17, 2 razy gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	miejsc.	zamiejsc.	Ogółem
a. Robotnice	2	—	2
b. Służące	9	2	11
c. Krawczki i p.	—	—	—
d. Pracownice handlowe i biurowe	2	—	2
e. Zawody wolne	—	—	—
f. Inne zawody	—	—	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	1	—	1
Ogółem	14	2	16

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
1. Miejscowe						
mężczyźni	16	38	11	—	—	65
kobiety	15	27	26	—	—	68
Ogółem	31	65	37	—	—	133
2. Wszystkie zgony						
mężczyźni	26	52	11	–	1	90
kobiety	18	33	28	—	—	79
Ogółem	44	85	39	—	1	169

d) Według narodowości

1. zmarło miejscowych: 203 Polaków, 13 Niemców, 1 innych i niezn. narod.
2. Zmarło wogóle: 248 Polaków, 17 Niemców, 3 innych i niezn. narod

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.

(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców)

1. Miejscowe

Wiek lat	Wyznanie: katol.	ewang.	mojż.	inne i niezn.	Zajęcie: Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieślnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	Ogółem
Do 5	70	3	1	1	3	6	21	36	1	7	—	1	75
6—10	5	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	—	5
11—15	4	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	4
16—20	5	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	2	5
21—30	17	—	—	—	—	4	2	7	—	—	—	4	17
31—40	13	—	—	—	1	1	1	7	—	1	—	2	13
41—50	8	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	6	9
51—60	25	—	—	—	3	2	5	4	—	1	—	10	25
61—70	26	4	—	—	2	—	2	4	1	2	—	19	30
Ponad 70	28	3	3	—	2	2	5	4	—	—	—	21	34
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	201	11	4	1	13	17	41	66	2	13	—	65	217

2. Wszystkie zgony

Wiek lat	Wyznanie: katol.	ewang.	mojż.	inne i niezn.	Zajęcie: Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieślnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	Ogółem
Do 5	82	4	1	1	5	6	23	42	1	10	—	1	88
6—10	7	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—	—	7
11—15	4	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	4
16—20	8	—	—	—	—	1	3	1	—	—	—	3	8
21—30	22	1	—	3	—	5	2	9	—	5	—	5	26
31—40	18	—	—	—	2	1	1	10	—	2	—	2	18
41—50	14	2	—	—	—	—	1	3	—	3	—	9	16
51—60	29	—	1	1	4	2	5	6	—	2	—	12	31
61—70	28	6	—	—	3	—	4	4	1	2	—	20	34
Ponad 70	30	3	3	—	2	2	5	4	—	—	—	23	36
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	242	16	5	5	18	18	46	82	2	27	—	75	268

Przyrost naturalny ogólny 200, miejscowy 197 W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 2,06 — zgonów 1,08 — małżeństw 1,03 — przyrostu napływowego 4,22 — ogólnego przyrostu ludności miejscowej 5,21.

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

a) Przeprowadzki zewnątrz miasta Poznania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem m.	Ogółem k.	Ogółem razem	Stan rodzinny: Rodziny głowy m.	głowy k.	członkowie m.	członkowie k.	Osoby samotne m.	Osoby samotne k.
Przypływ	1293	1027	2320	106	45	106	218	1081	764
Odpływ	673	800	1473	59	6	39	102	575	692
Różnica	+620	+227	+847	+47	+39	+67	+116	+506	+72

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ	1710	137	210	44	90	2	127
Odpływ	953	262	145	33	47	30	3
Różnica	+757	—125	+65	+11	+43	—28	+124

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ	2207	82	92	6	12	1	9	1	2320
Odpływ	1379	29	76	15	11	3	7	—	1473
Różnica	+828	+53	+16	—9	+1	—2	+2	+1	+847

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	11	19	— 8
2. Urzędnicy prywatni	173	140	+ 33
3. Rzemieślnicy (czeladź)	441	223	+218
4. Robotnicy i p.	364	85	+279
5. Zawody umysłowe wolne	23	11	+ 12
6. Urzędnicy publiczni	66	49	+ 17
7. Wojskowi	21	4	+ 17
8. Inne zawody	5	17	— 12
9. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	189	125	+ 64
Ogółem	1293	673	+620
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	27	54	— 27
2. Służące	381	373	+ 8
3. Urzędniczki prywatne	72	39	+ 33
4. Zawody umysłowe wolne	7	8	— 1
5. Urzędniczki publiczne	32	5	+ 27
6. Inne zawody	86	69	+ 17
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	422	252	+170
Ogółem	1027	800	+227

b) Przeprowadzki wewnątrz miasta Poznania.

1. Przeprowadzki według dzielnic miasta.

Przeprowadzono się	na lub do: Prawy brzeg Warty	Centrum	Wilda	Jeżyce i Sołacz	św. Łazarz	Górczyn	Główna	Komandorja	Rataje	Starołęka Mała	Dębiec	Winiary	Naramowice dom	Ogółem
Z prawego brzegu Warty	32	59	61	17	3	6	2	—	—	3	–	—	—	183
z Centrum	71	669	152	161	123	15	6	1	—	6	6	9	—	1219
z Wildy	8	119	197	67	26	1	4	—	—	3	4	1	—	430
z Jeżyc i Sołacza	26	190	69	221	87	8	1	1	—	—	11	3	—	617
z św. Łazarza	12	136	62	74	217	14	1	—	—	4	5	3	—	528
z Górczyna	6	5	3	4	5	9	1	—	—	—	4	1	—	38
z Głównej	7	7	2	1	1	—	24	—	—	1	—	—	—	43
z Komandorji	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
z Rataj	1	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
z Starołęki Małej	—	2	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
z Dębca	—	—	2	8	1	—	—	—	—	—	2	—	-	13
z Winiar	—	4	5	9	2	—	—	—	1	—	—	6	—	27
z Naramowic dom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem . . .	163	1192	563	563	466	53	39	2	2	17	32	23	—	3115

2. Stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem
Ogółem	3115
Płeć: mężczyzn	1373
kobiet	1742
Razem	3115
Stan rodzinny: głowa rodziny mężczyzn	276
„ „ kobiet	21
Członkowie rodziny: mężczyzn	218
kobiet	489
Samotni: mężczyzn	879
kobiet	1232

3. Zajęcie przeprowadzających się.

	Ogółem
I. Mężczyźni.	
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy . .	29
2. Urzędnicy prywatni	244
3. Rzemieślnicy (czeladź)	437
4. Robotnicy i p.	168
5. Zawody umysłowe wolne	29
6. Urzędnicy publiczni	95
7. Wojskowi	24
8. Inne zawody	18
9. Bez zawodu i niezn. zawodu	329
Ogółem	1373
II. Kobiety.	
1. Robotnice i p.	124
2. Służące	609
3. Urzędniczki prywatne	111
4. Zawody umysłowe wolne	2
5. Urzędniczki publiczne	22
6. Inne zawody	178
7. Bez zawodu i niezn. zawodu	696
Ogółem	1742

III. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat: 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
8	12	1	11	40	158	66	29	32	13	16	14	400

W tem przypadków: chorób zakaźnych 2, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 119, chorób płucnych 18, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 22, świerzby —, chorób skórnych 38, chorób chirurgicznych 132, chorób zewnętrznych —, chorób płciowych 37, do obserwacji 19, do opieki —, zatrucia 13.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ −	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytuł. dla starc. Grobla 26	128	3	4	− 1	127	3
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	96	153	145	+ 8	104	12
II. St. chorób wewn.	156	126	141	−15	141	30
III. St. chorób wener. i skórnych	75	73	67	+ 6	81	1
IV. St. dziecięca	39	19	15	+ 4	43	5
V. St. dla umysłowo chorych	21	29	30	− 1	20	—
razem	387	400	398	+ 2	389	48
Szpital djakonisek	232	173	187	−14	218	13
„ żydowski	27	37	49	−12	15	1
„ SS. Miłosierdzia	168	183	166	+17	185	9
Zakład św. Józefa	81	85	69	+16	97	16
Sanatorjum SS. Elżbietanek	68	75	75	—	68	2

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.

Dezynfekcyj dokonano w zakładzie 4, poza zakładem 70 razem 74. Dezynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny	— razy
Płonica	23 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	31 „
Błonica i dławiec	12 „	Czerwonka	1 „
Gorączka połogowa	— „	Inne choroby	2 „
Dezynfekcji rzeczy	— „	Robactwo	5 „
		Świerzb	— „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Stare Miasto p.p.brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Ogółem
Błonica i dławiec	12	1	1	—	1	—	1[1]	16
Płonica	5	—	1	7	6	—	—	19
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny	—	—	—	—	—	—	—	—
Dur plamisty	—	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa	—	—	1	—	1	—	—	2
Jaglica	4	1	3	—	1	—	1[2]	10
Gruźl. płuc	14	3	7	2	7	1	—	34
Czerwonka	1	—	—	—	—	—	—	1
Inne choroby	2	—	—	1	—	—	—	3
Ogółem	38	5	13	10	16	1	2	85

Uwaga: [1]) Dębiec [2]) Winiary.

IV. Nieruchomości: stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opiniował o kontraktach sprzedaży: ogółem	odmownie	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach: 1 raz	2 razy	3 i w. razy	Nabywcy: z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
31	—	28	2	1	30	—	1	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 1, z rąk polskich 30.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. główn. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. główn. dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	Przybyło nowych innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
10	3	—	—	3	4	13	6	29	17	82	3

Wniosków budowlanych wpłynęło 65, zezwoleń udzielono 86

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w.	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	1	4	5	3	9	4	26	9
Ubyło	—	5	2	1	—	1	9	6
Różnica + −	+1	−1	+3	+2	+9	+3	+17	+3

V. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość deponentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	56 225	7 333 824,97
Przypływ	506	964 385,12
Odpływ	118	526 268,12
Stan w końcu miesiąca	56 613	7 771 941,97

2. Lombard Miejski.

	Liczba zastawów	Suma pożyczek zł	Przeciętna pożyczka zł
Zasób na początku miesiąca	6729	343672	51,07
W ciągu miesiąca złożone	1484	63436	42,47
W ciągu miesiąca wykupione	1300	51631	39,71
Sprzedane publicznie	428	17460	40,81
W końcu miesiąca	6485	338017	52,11

3. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	3938	88	36	+52	3990	11
2. Dzieci w miejskiej opiece:						
a) w 1 roku życia	402	68	72	— 4	398	10
b) od 1—2 r. „	344	39	33	+ 6	350	—

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych Łazienna 2, osobom 4441 w tem 2884 mężczyzn, 855 kobiet, 702 dzieci.

VI. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel[2]) gr	Metalurgja gr	Przem. budowlany gr	Rob. miejscy fabr. gr	Rob. miejscy inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	70	70	125-140	94	92
„ 2—4 „ „ „	83	83	.	103	101
„ 2—4 „ żonaci	97	97	.	122	119
„ ponad 4 „ po wyucz.	97	97	.	122	119
Robotnicy przyuczeni	72	72	140[1])	94	94
Robotnicy 16—18 lat	34	34	.	.	.
„ 18—21 „	57	57	50-60	63	63
„ ponad 21 lat samotni	68	68	70-80	89	89
„ ponad 21 lat żonaci	70	70	.	89	89
Robotnice 16—18 lat	30	30	.	.	.
„ 18—21 lat	40	40	.	45	45
„ ponad 21 lat	45	45	.	57	57

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym' płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorji płacy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydatność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej.

[1]) robotnik zawodowy.
[2]) obowiązuje od 16. II. 28 r.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	Wolne miejsca k.	Wolne miejsca raz.	Podaż pracy m.	Podaż pracy k.	Podaż pracy raz.	Umieszczono m.	Umieszczono k.	Umieszczono raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Przem. Metalowy	144	—	144	133	—	133	65	—	65	—12	79	56
Budowlany	40	—	40	195	—	195	40	—	40	-124	—	31
Drzewny	30	—	30	42	—	42	19	—	19	— 5	11	18
Skórny	2	—	2	35	—	35	2	—	2	—4	—	29
Papier druk.	1	—	1	8	—	8	1	—	1	—3	—	4
Spożywczy	1	—	1	25	—	25	1	—	1	— 4	—	20
Konfekcyjny	3	—	3	14	11	25	2	—	2	— 1	1	22
Inny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	321	203	524	892	262	1154	321	203	524	-,106	—	524
Służ. domowa	—	117	117	8	81	89	—	74	74	20,8	23	7
„ folwarcza	97	73	170	96	61	157	96	61	157	3,—	10	—
„ sezonowa	26	180	206	21	169	190	21	169	190	16,-	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—,2	—	3
Biuraliści	4	3	7	98	101	199	3	2	5	-,42	2	152
Subjekci handl.	—	2	2	200	44	244	—	2	2	-,39	—	203
Inni umysłowi	1	—	1	66	3	69	1	—	1	-,20	—	48
Prak. term.	6	—	6	9	—	9	4	—	4	—,1	2	4
Inni	26	—	26	56	3	59	25	—	25	1,3	—	31
Ogółem	702	578	1280	1903	735	2638	601	511	1112	40,374	128	1152
w tem z poprzedniego miesiąca	13	31	44	1451	291	1742	—	—	—	—	—	—

Uwaga: Liczby powyższe dotyczą wyłącznie miasta Poznania

VII. Aprowizacja mięsna.

Rzeźnia miejska i Targowisko.

1) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	522	628	1660	13548	3835	1622	—	1287	—	23109
ubito	124	310	641	7611	4471	1586	22	33	99	14897

2) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	435	413	1325	6512	1629	1297	—	—	11611
drogą kołową	87	215	335	7036	2206	332	—	1287	11498
Wysłano									
koleją żelazną	435	313	1247	7265	63	6	—	—	9329
drogą kołowa	11	44	57	321	12	180	—	1287	1912
do rzeźni	76	271	356	5962	3760	1443	—	—	11868

3) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	w wozach o 2 piętrach
Nadeszło	476	443	1481	7780	2139	1409	—	—	—	13728	392	3

Wysłano 8 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	68	68	75	80	z przem. 65%
2. „ pszen.	„	1,00	1,00	1,00	1,00	
3. Mąka pszen.	„	90	90	92	92	
4. „ żytnia	„	76	76	80	80	
5. Kasza jęcz..	„	80	80	80	80	
6. Groch polny	„	80	80	1,00	1,00	
7. Fasola . . .	„	90	90	90	90	
8. Cukier . . .	„	1,36	1,36	1,36	1,44	
9. Mleko niezb.	1 l.	38	36	34	34	
10. Jaja	1 szt.	18	18	16	17	
11. Ser biały . .	1 kg.	1,40	1,40	1,20	1,20	
12. Mięso woł. z k.	„	3,20	3,20	3,20	3,00	
13. Cielęcina z k.	„	2,80	2,80	2,80	2,80	
14. Wieprz. brz.	„	2,80	2,80	2,80	2,80	
15. Słonina św.	„	3,00	3,00	3,00	3,00	
16. Olej rzepak.	1 l.	2,80	2,80	2,80	2,80	
17. Masło niesol.	1 kg.	7,80	7,60	7,80	7,80	
18. Smalec wp.	„	4,40	4,40	4,40	4,40	
19. Ziemniaki .	„	14	14	14	14	
20. Sól biała . .	„	34	34	34	34	
21. Kapusta kw.	„	50	50	40	40	
22. Marchew . .	„	30	30	50	50	
23. Kawa palona naturalna . .	„	14,00	14,00	14,00	14,00	
24. Kawa zboż. wp.	„	1,20	1,20	1,20	1,20	
25. Węgiel kam.	50 kg.	3,00	3,00	3,00	3,20	
26. Nafta	1 l.	60	60	60	60	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2,40	2,40	2,40	2,40	
28. Gaz	1 kbm.	28	28	28	28	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	55	55	55	55	
30. Przejazd tramwajem .	—	20	20	20	20	
31. Nr. gazety .	—	20	20	20	20	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	22,00	22,00	22,00	22,00	
35. Cebula . . .	1 kg.	60	60	60	60	
36. Gęś	„	nie notowano				
37. Karpie . . .	„	4,00-5,20	4,00-5,20	4,20--5,20	4,40-5,[illegible]0	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za 100 kg. przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica - - - - -	57,00 zł	Len - - - -	nie notowano
Żyto - - - - - -	54,00 „	Konopie - - -	nie notowano
Jęczmień - - - -	51,00 „	Świnie - - - -	150,00-190,00 zł
Owies - - - - -	45,50 „	Woły - - - -	130,00-166,00 „
Proso - - - -	nie notowano	Cielęta - - - -	116,00-156,00 „
Tatarka - - - -	nie notowano	Owce - - - -	124,00-147,00 „
Wełna krajowa -	nie notowano	Kozy - - - -	nie notowano

3. Wskaźniki drożyźniane.

Budżet rodziny robotniczej 4 - osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

		1913	1928 III.	1928 IV.	III—IV.
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	56,14	57,04	+ 0,90
	wskaźnik	100	183	186	+ 1,60%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	39,91	40,03	+ 0,12
	wskaźnik	100	202	203	+ 0,30%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	4,44	4,49	+ 0,05
	wskaźnik	100	207	209	+ 1,13%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	23,99	24,09	+ 0,10
	wskaźnik	100	192	193	+ 0,42%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	3,64	3,64	—
	wskaźnik	100	205	205	—
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	1,63	1,63	—
potrzeby kulturalne,	zł	0,31	0,49	0,49	—
odzież	zł	0,33	1,52	1,52	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	63,90	64,12	+ 0,22
	wskaźnik	100	199	199	+ 0,34%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	8,08	8,14	+ 0,06
	wskaźnik	100	206	207	+ 0,72%
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	47,00	54,00	+ 7,00
	wskaźnik	100	245	281	+ 14,89%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	8,90	8,90	—
	wskaźnik	100	172	172	—
6. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł	22,87	40,94	40,94	—
	wskaźnik	100	179	179	—

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna IV. 1928	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	29	24,°3	19	− 1,°3	8,°4	7,°8	+0,°6
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	24	764,8	17	736,9	750,2	752,6	— 2,4
3. Prężność pary (mm).	30	11,8	15	2,9	6,3	5,7	+ 0,6
Wilgotn. względna %	3.16 i 22	100%	9	39%	76%	73%	+ 3%
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	6,5	6,1	+ 0,4
					suma miesięczna		
5. Opady (mm). . . .	19	4,7	—	—	15,3	36.0	—20,7
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	178,4	171,4	+ 7,0

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:	
3	11	24	17	3	12	9	5	6	razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 12, z wichrem 4, z opadem 9, z burzą 1, z gradem —, z krupami 1, mroźnych (max. 0°) 9, z mrozem (min. niżej 0°) 6, ze śniegiem 1, z mgłą 3.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. : —; 2. : 1,23; 3. : 1,25; 4. : 1,23; 5. : 1,22;
6. : 1,19; 7. : 1,20; 8. : —; 9. : —; 10. : 1,10;
11. : 1,07; 12. : 1,04; 13. : 1,00; 14. : 0,95; 15. : —;
16. : 0,83; 17. : 0,78; 18. : 0,79; 19. : —; 20. : 1,14;
21. : 1,22; 22. : —; 23. : 1,57; 24. : 1,68; 25. : 1,78;
26. : 1,82; 27. : 1,80; 28. : 1,78; 29. : —; 30. : 1,74.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Stare Miasto p.pr.brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Razem
Pożarów wielkich	—	1	1	—	—	—	1[1])	3
średnich	—	—	—	—	—	—	—	—
małych	3	1	—	—	2	—	—	6
razem	3	2	1	—	2	—	1	9
Pomoc dor.	14	—	1	5	5	—	—	25

Alarmów ogółem 34

[1]) Rataje.

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca	9	3	12
Przypływ w miesiącu	268	271	539
Razem	277	274	551
Odpływ	270	272	542
Stan w końcu miesiąca	7	2	9
W odpływie jest zmarłych	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	4 519
z tych a) w hotelach	4 201
b) u innych	318
W tem z zagranicy	568

6. Gazownia miejska.

Zużyto: ton węgla	Zużyto: ton koksu	Produkcja: gaz węglowy m³	Produkcja: gaz wodny m³	Produkcja: dwugazu m³	Produkcja: ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
3 314,8	—	1 269 240	—	419 540	1 688 780	1 688 280

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 480 530	1 657 059	1,12

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	189 592
Jeżyce	67 023
Św. Łazarz	62 421
Wilda	59 924
Sołacz	2 302
Dębiec	548
Rataje	1 313
Starołęka	1 247
Główna	2 125
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	92 495
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	33 129
Ogółem	512 119

9. Przeładownia Miejska.

Ruch kolejowy	Ruch żeglugowy
	Przywóz: 1 berlinką o pojem. 29 ton wirówek
	1 „ „ „ 134 „ drzewa
Przywóz wagon. 847	25 „ „ „ 5295 „ żyta
	Wywóz: 1 „ „ „ 135 „ jęczmienia
Wywóz wagon. 175	1 „ „ „ 100 „ mąki ziemn.
	1 „ „ „ 126 „ drzewa
Ogółem 1049	40 „ „ „ 14250 „ węgli